

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE LILLE
VILDMOSE, AALBORG KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af tørv/sphagnum

På matr.nr. 8y Dokkedal By, Mou, Fællesvej 5A, 9280 Storvorde, Aalborg Kommune

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	matr.nr. 8y Dokkedal By, Mou, Fællesvej 5A, 9280 Storvorde, Aalborg Kommune
Råstofgravens areal	12 ha
Råstof type og tilladt mængde	Tørv/sphagnum 12.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 14. september 2023 – 14. september 2033
Sagsnummer	2023-001967
Tidligere meddelte tilladelser	Ingen på matriklen
Offentliggørelse	14. september 2023
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	14. september 2033 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Pindstrup Mosebrug A/S, Fabriksvej 2, 8550 Ryomgård.
Ansøger	Pindstrup Mosebrug A/S
Grundejer	Henrik Nymark Nielsen, Kystvej 138, 9280 Storvorde
Indvinders telefon/mobilnummer	89 74 74 89 og 21 68 95 35
Indvinders e-mailadresse	ktm@pindstrup.dk
Indvinders CVR-nummer	11765912
Driftsansvarlig(e)	Claus Jensen
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Pia Heuer Andersen	23 37 08 49 p.heuer@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 8y, Dokkedal By, Mou, Aalborg Kommune
indtil 14. september 2033
Sagsnummer: 2023-001967

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Pindstrup Mosebrug A/S Fabriksvej 2, Pindstrup 8550 Ryomgaard CVR-nr.: 11765912	Pindstrup Mosebrug A/S Fabriksvej 2, Pindstrup 8550 Ryomgaard CVR-nr.: 11765912	Henrik Nymark Nielsen Kystvej 138 9280 Storvorde CVR-nr.: 13406138

Region Nordjylland den 14. september 2023

Pia Heuer Andersen

Geolog

Kvalitetssikret af

Sofie Hammer Jensen

Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV-arter	8
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	8
1.6 Vandforsyningsloven	8
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	8
1.8 Naturbeskyttelsesloven	8
1.9 Museumsloven	9
1.10 Skovloven	9
1.11 Vandløbsloven	9
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	9
1.13 Jordforureningsloven	9
2. Vilkår	10
2.1 Vilkår efter råstofloven	10
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	18
3.1 Klagevejledning	18
3.2 Underretning	19
4. Grundlag for tilladelsen	20
4.1 Ansøgningens indhold	20
4.2 Høring vedr. ansøgning	20
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	22
5. Regionens behandling af sagen	24
5.1 Råstofplanen	24
5.2 Miljøvurderingsloven	25
5.3 Kommuneplan og lokalplan	26
5.4 Grundvand og overfladevand	27
5.5 Natur og landskab	29
5.6 Miljømæssige forhold	31
5.7 Efterbehandling	33
5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3	33
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:2500	34
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:5000	35
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	36
Bilag D: Generelle bestemmelser	37

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 12.000 m³ tørv/sphagnum på i alt 12 hektar på matr.nr. 8y Dokkedal By, Mou, Aalborg Kommune, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 14. september 2023 til 14. september 2033

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 22. maj 2023 truffet afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-områder. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstofflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Det er regionens vurdering, at der ikke er oplagte yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter på eller i direkte tilknytning til det ansøgte projektområde. Ligeledes er det regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

På baggrund af ovenstående forventes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstofflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstoffindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Aalborg Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Hegnsvej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af den matrikel, der er givet tilladelse til at indvinde på. Region Nordjylland skal underrettes hvis der sker lodsejer- eller indvinderskifte.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet og en eventuel klage er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Aalborg Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Graveplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Etapevis opdeling af indvindingen, graveretning i de enkelte etaper samt forventet årstal for indvinding af de enkelte etaper
- b. Gravegrænse og efterbehandlingsgrænse (jf. afsnit 5.7.5)
- c. Et snit med områdets profil før og efter indvinding
- d. Markering af afstandskrav jf. afsnit 2.1.2
- e. Placering af adgangsvej(-e) til indvindingsområdet
- f. Placering af støjvolde samt placering af depoter for overjord og muld m.v.

Efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Hældninger af skrænter og forventede terrænkoter (DVR90) efter afsluttet efterbehandling
- b. Oplysning om arealanvendelse, herunder hvor der udlægges muld

Til brug for beregning af garanti skal følgende oplyses:

- a. Oplysning om, hvor stort et areal der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
 - b. Oplysning om hvorvidt skrænter efterfølgende opbygges eller neddozes
4. Gravegrænsen skal afsættes på arealet med pæle, betonringe eller lignende, og det skal sikres at afmærkningen ikke fjernes eller beskadiges. Alternativt skal gravegrænsen fremgå af GPS-system i relevante maskiner i råstofgraven
 5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

6. Indvinder skal senest 4 uger før afrømning af muld underrette Nordjyllands Historiske Museum, medmindre andet er aftalt med museet.

Kontaktoplysninger på Nordjyllands Historiske Museum er:

- Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9000 Aalborg, tlf. 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

7. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 12 hektar og fremgår af bilag B.
8. Tilladelsen gælder kun indvinding af 12.000 m³ tørv/sphagnum pr. år over en 10-årig periode.
9. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
10. Der må ikke graves dybere end til kote 4 meter (DVR90) svarende til 1 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 5 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
11. Der efterlades 0-0,3 meter tørv.
12. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
13. Der må ikke uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
14. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Aalborg Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Aalborg Kommune.
15. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

16. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
 - a. Naboskel end 5 meter
 - b. Vejskel til offentlig vej end 10. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
17. Volde af muld/overjord må ikke etableres tættere på
 - c. Naboskel end 5 meter

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

- d. Vejareal til offentlig vej end 3 meter og må ikke placeres nærmere end to gange højdeforskellen mellem påfyldningen og vejens areal med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).

Alle jordvolde skal fjernes når indvindingen er afsluttet.

Skelgennemgravning

18. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

19. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

20. De tilladte driftstider fremgår af tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage	Søn- og helligdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 20.00	Kl. 07.00 – 20.00	Kl. 07.00 – 20.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 07.00 – 17.00	Kl. 07.00 – 17.00	Kl. 07.00 – 17.00

Tabel 1 – Tilladte driftstider

Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid.

En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.

21. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

22. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift.

Jordbrugsdrift

23. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling:
En hældning ikke stejlere end 1: 7
24. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
25. Ved efterbehandling skal der ske grubning og harvning.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

26. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
27. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
28. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter. Mulden skal derfor placeres som det øverste lag.
29. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

30. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
31. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
32. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
33. Såvel lodsejer/grundejer som indvinder, har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

34. Hvis der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
35. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
36. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
37. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
38. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den **indsæt dag + måned + år**.
39. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

40. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

41. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olie-tankbekendtgørelsens¹⁴ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).
42. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
43. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
44. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn
45. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
46. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

47. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtagen hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
48. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
49. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 1 stk. gravemaskine og 2 stk. traktorer, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

50. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

51. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

2.1.7 Støj og vibrationer

52. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 Lørdag kl. 07.00–14.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 Lørdag kl. 14.00–22.00 Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype:				
Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sideslilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁵
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

53. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
54. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet skal indvinder dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan dokumentationen højst kræves gentaget 1 gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede.
55. Dokumentation skal ske ved måling eller beregning efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af støj fra virksomheder. Dokumentation skal udføres af et firma som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".
56. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift, medmindre andet er aftalt med Region Nordjylland.
57. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket den udvidede usikkerhed – er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Den udvidede usikkerhed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger.
58. Indvinderen afholder alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

¹⁵ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

59. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
60. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

61. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

62. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

63. På forlangende fra Region Nordjylland skal indvinder dokumentere at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

64. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

65. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 **Støv**

66. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
67. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
68. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at råstofindvindingen giver anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne, kan myndigheden forlange, at der foretages støvmålinger. Målinger skal foretages efter nærmere aftale med Region Nordjylland.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven.

3.1 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med eller MitID eller NemID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3.2 Underretning

Kopi af afgørelsen er den 14. september 2023 sendt til:

- Aalborg Kommune, miljoeplan@aalborg.dk og birgitte.hollaender@aalborg.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk og njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Fredningsnævnet, nordjyllandsyd@fredningsnaevn.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og alborg@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og aalborg@dof.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Lodsejer Henrik Nymark, henriknymark.dk@hotmail.com
- Pindstrup Mosebrug A/S, ktm@pindstrup.dk

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland modtog den 16. januar 2023 en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af tørv/sphagnum på matrikelnummer 8y Dokkedal By, Mou, Fællesvej 5A, 9280 Storvorde, Aalborg Kommune. Ansøgningen blev efterfølgende suppleret med en støjberegning

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret 16. januar 2023
- Matrikelnummer 8y Dokkedal By, Mou, Aalborg Kommune
- Det ansøgte graveareal udgør 12 hektar, se bilag B
- Der forventes en årlig indvinding på 12.000 m³ tørv/sphagnum
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 4 meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2033
- Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsformål
- Der ønskes adgang via Hegnsvej
- Alle dage fra kl. 7.00 til kl. 22.00

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Oversigtskort 1:25.000
- Kort 1:5000
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningskema efter Miljøvurderingsloven
- Støjberegninger og støjdæmpende foranstaltninger

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg:

Fredningsnævnet:

Tak for din mail af 13. april 2023, der har været videresendt til fredningsnævnets jurister, hvorefter det kan oplyses:

Fredningsnævnet tager Aalborg kommunes vurdering om, at det påtænkte projekt ikke er af en karakter, så det kræver en dispensation fra fredningen, til efterretning.

Fredningsnævnet ved dets formand, Torben Bybjerg Nielsen har derfor besluttet ikke at foretage sig yderligere.

Aalborg Kommune:

Aalborg Kommune har modtaget høring fra Region Nordjylland den 12. april 2023 vedrørende ansøgning om tilladelse til indvinding af tørv/sphagnum på et 12 ha stort areal på matrikel nr. 8y Dokkedal By, Mou, Fællesvej 5A, 9280 Storvorde. Nedenfor fremgår Aalborg Kommunes samlede bemærkninger.

Mobilitet og Infrastruktur

Der må der ikke graves nærmere end 3 meter fra offentlig vej, samt foretages udgravning nærmere vejens areal end svarende til 2 gange højdeforskellen mellem udgravningen og vejens areal.

Der skal søges om overkørselstilladelse til Hegnsvej. Ansøgningsskema findes på kommunes hjemmeside www.aalborg.dk.

Kommunal planlægning

Området er i Aalborg Kommunes kommuneplan udlagt til følgende interesser kommuneplanens retningslinjer:

- Bevaringsværdigt landskab og Større sammenhængende landskab,
- Potentiel Natur og Økologisk forbindelse i kommunens Grønne Danmarkskort,
- Arealfredningen for Lille Vildmose samt
- Kystnærhedszonen.

Der til kommer, at området grænser op mod:

- Natura 2000 område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord & 17 Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov samt beskyttet vandløb og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens §3

Behov for kommunale tilladelse

Det er vurderet, at der ikke er behov for kommunale tilladelser.

Efterbehandling

Følgende fremgår af kommuneplanens retningslinje "Råstofgrave – efterbehandling": "Efter endt råstofindvinding ønskes råstofgravene efterbehandlet til natur- og rekreative formål. Hvor råstofindvinding efterlader geologisk interessante profiler, biologisk værdifulde skrænter eller sten, sand, og grusdynger skal disse søges bevaret."

Det skal dog bemærkes, at efterbehandlingen til natur- og rekreative formål ikke kan være gennem skovrejsning, da området er omfattet af udpegningen " Skovrejsning uønsket" i kommuneplanens retningslinjer pga. landskabsinteresserne i området.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

- Fællesvej 1, 9280 Storvorde
- Fællesvej 3, 9280 Storvorde
- Fællesvej 5, 9280 Storvorde
- Fællesvej 7, 9280 Storvorde
- Hjortevej 3, 9280 Storvorde
- Møllesøvej 19, 9280 Storvorde

Der er ikke indkommet skriftligt indlæg fra de partshørte.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Aalborg Kommune

Udkast til tilladelse er den 19. juni 2023 sendt i høring hos Aalborg Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Aalborg Kommune har ikke indsendt bemærkninger til udkastet.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er den 19. juni 2023 sendt i høring ved naboer/berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Fredningsnævnet:

Fredningsnævnet har modtaget "Høring vedr. udkast til råstof tilladelse i graveområde Lille Vildmose".

Hvis arbejdet kan være i strid med fredningsbestemmelserne, kræver en tilladelse fra fredningsnævnet, at der indgives en særlig dispensationsansøgning.

Fredningsnævnet foretager sig derfor ikke noget i anledning af høringen men afventer, om der fremkommer en dispensationsansøgning.

Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Aalborg

Region Nordjylland har udsendt et udkast til Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af tørv/sphagnum på matr.nr. 8y Dokkedal By, Mou.

Tilladelsen omfatter indvinding af 12.000m³ sphagnum pr. år i 10 år.

Arealet, som er omfattet af udkastet, ligger indenfor fredningen af Lille Vildmose, det grænser op til Natura 2000-område nr. 17, som består af habitatområde H18 og fuglebeskyttelsesområde F7.

Endvidere grænser indvindingsarealet op til Ramsarområde nr. 2166, der som det første naturområde i verden bl.a blev udpeget på grund evnen til oplagring af CO₂.

Som det fremgår af udkastet, er området og naboarealerne i Aalborg Kommunes kommuneplan udlagt med en række kvaliteter som naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, bevaringsværdigt landskab og geologiske bevaringsværdier.

Der er med andre ord tungtvejende beskyttelsesinteresser både på det aktuelle indvindingsareal og på de tilgrænsende arealer.

Det er ikke kun Danmarks Naturfredningsforening, der påpeger nødvendigheden af at samtænke kampen for at bremse de igangværende klimaforandringer med tiltag til at beskytte og genoprette natur. Det er velkendt, at 30 – 40 % af klimaforandringerne skyldes nedbrudt og ødelagt natur. Afbrændte skove, drænedede vådområder, opdyrkede heder og selvfølgelig også afgravning af højmosernes sphagnum er alle faktorer, som har en alvorlig negativ påvirkning på de klimaforandringer, som verden oplever nu.

Det vil være oplagt, hvis Region Nordjylland tog disse forhold i betragtning, når man overvejer tilladelser til yderligere forringelse af de naturværdier, som er så essentielle at bevare i kampen mod de alvorlige klimaforandringer.

Naturstyrelsen opkøber i øjeblikket humusholdige arealer i og omkring Lille Vildmose, som tages ud af landbrugsmæssig drift for at minimere landbrugets CO₂-bidrag.

Derfor forekommer det absurd, at Region Nordjylland med en tilladelse til at indvinde 120.000m² sphagnum i samme område modarbejder disse tiltag for at reducere CO₂ udledningerne fra de humusholdige jorde.

Af Aalborg kommunes retningslinjer i kommuneplanen fremgår det i afsnittet "Råstofgrave – efterbehandling", at råstofgravene efter endt indvinding ønskes efterbehandlet til natur – og rekreative formål.

Det forekommer derfor besynderligt, at udkastet til denne indvindingstilladelse tillader arealet efterbehandlet til landbrugsformål.

Hvis man vil råde en lille smule bod på en råstoftilladelse, som ikke burde gives, så vil det i det mindste være oplagt at kræve arealet efterbehandlet til naturformål med den pointe, at standse yderligere udledning af CO₂ og bidrage til at beskytte og bevare områdets naturkvaliteter.

Danmarks Naturfredningsforening – Samrådet i Nordjylland

Vi er klar over at det omtalte graveområde er omfattet af Regionens råstofplan 2020. Men hvor hele samfundet arbejder på at minimere sit klimaaftryk, mener vi, at regionen bør have fokus på CO₂ udledningen i sine råstoftilladelser og give anvisninger og retningslinjer til at minimere disse udledninger. Både i tilladelser og efterbehandlingen.

Vi ser gerne, at råstofområder til spagnumindvinding minimeres. Indvindingen medvirker til en kæmpeudledning af CO₂. I forbindelse med indvinding af tørv og den efterfølgende iltning bliver det oplagrede kulstof stort set omsat til CO₂. Indvindingen kan dertil ikke forsvares ud fra en nødvendighed, da der findes bæredygtige alternativer af diverse kompostbaserede produkter.

Forslaget til tilladelsen til råstofindvindingen i Lille Vildmose gives på 12 ha i 10 år med en indvinding af tørv på 12.000 m³/år.

Det er kendt, at der sker store udledninger af klimagasser ved iltning af drænet tørvejord, som bruges til landbrugsformål. Efter 10 år efterbehandles til jordbrugsformål, så arealerne fortsætter med at lække klimagasser.

Den bedste sikring mod udsivning af klima gasser fra disse lavbundsområder er at tage dem ud af drift og gøre dem våde igen ved at standse dræningen.

DN mener, at Regionen i råstoftilladelserne bør arbejde med at synliggøre udledningen af klimagasser i projekterne, samt lave retningslinjer for hvordan udledningerne kan minimeres.

Vi ved, at Staten/Naturstyrelsen er i gang med at skaffe jord og lave aftaler om at etablere et stort projekt med at udtage lavbundslande omkring Lille Vildmose. DN vil forslå, at Regionen kontakter Naturstyrelsen for at orientere sig om om de 12 ha, som forslaget til råstoftilladelse omfatter, kan indgå i lavbundsprojektet. Måske kan de 10 års gravearbejde og udledningen af klimagasser så undgås, samtidig med af landbrugsdriften fremover ikke bidrager med store udledninger.

DN håber at Regionen kan/vil arbejde med reduktion af klimagasser ved råstofindvinding af spagnum i det konkrete projekt i Lille Vildmose – i kommende råstof tilladelser og i de kommende råstofplaner.

Region Nordjyllands svar:

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar resulteret i vilkår 11, *Der efterlades 0-0,3 meter tørv.*

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelse er den 19. juni 2023 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Der er ikke kommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 1,6 km nord for Dokkedal og ca. 5 km syd for Egense. Det ansøgte areal ligger i graveområde Lille Vildmose i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af tørv/sphagnum. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

Region Nordjylland har hidtil været det vigtigste område i landet, hvad angår indvinding af sphagnum. Omkring 90 % af landets samlede produktion foregik tidligere i Store og Lille Vildmose. Gennem mange år lå produktionen på omkring 300.000 m³ årligt, men faldt i 2008 til ca. det halve. Indvindingsmængden afhænger blandt andet af vejrliget, og den varme sommer i 2018 var god for produktionen, der steg til lidt over 150.000 m³. Sidst at niveauet var så højt i regionen, var tilbage i 2011.

Fredningsmæssige tiltag, specielt i Lille Vildmose har betydet et markant fald i indvindingen. Det har medført, at produktionen i Region Nordjylland er mere end halveret i forhold til, hvad den var tidligere, og nu kun udgør 60-70 % af landets samlede produktion

En stadig større del af den sphagnum, der bruges i Danmark, importeres i dag specielt fra Østeuropa. Et alternativ til indvinding af sphagnum er kompostering af have- og husholdningsaffald, som sættes stadig mere i system. Om det er en faktor, der får nogen reel betydning for tørveindvindingen er dog usikkert, idet de produkter kompostering giver har svært ved at leve op til gartneribranchens kvalitetskrav.

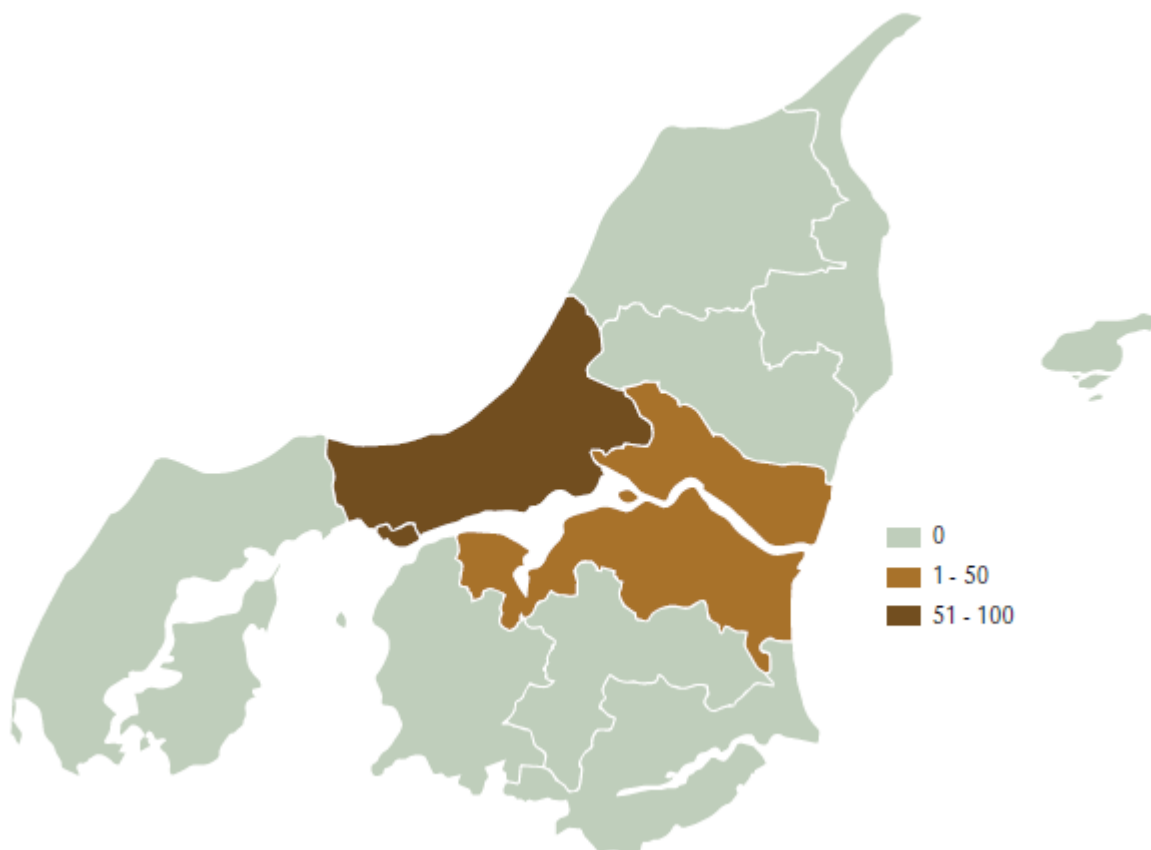

Fig 5.1.1 Indvinding af sphagnum i perioden 2015-2019 opdelt efter kommuner (x1000m³). Den samlede årlige indvinding er ca. 0,1 mio m³, fra Råstofplan 2020

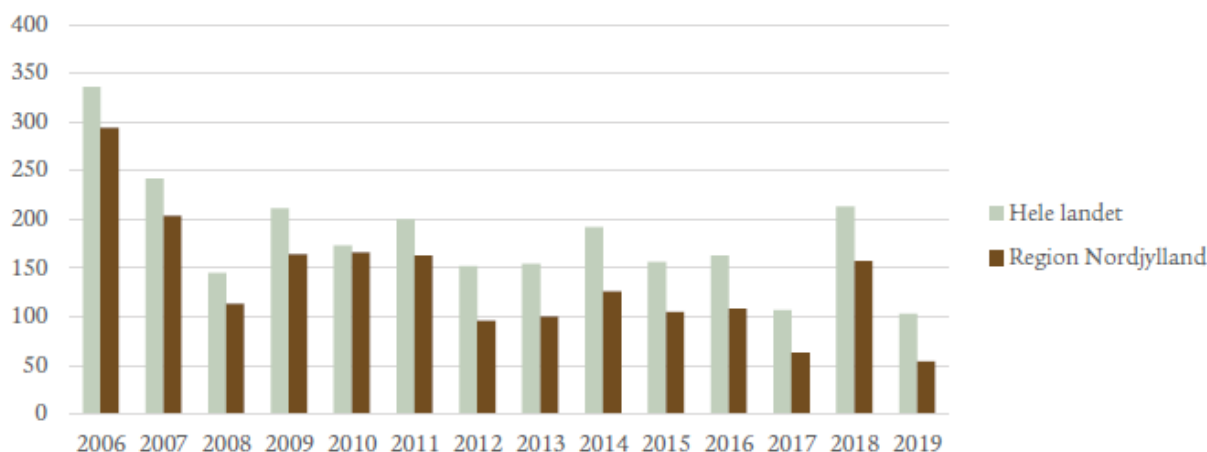

Fig. 5.1.12 Indvinding af sphagnum i Region Nordjylland sammenlignet med indvindingen af hele Danmark 2006-2029 (1000 m³), fra Råstofplan 2020.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁶

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 22. maj 2023 truffet afgørelse om, at der ikke skal laves miljøvurdering for projektet. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

I vurderingen lægger Region Nordjylland særlig vægt på følgende:

- Miljøpåvirkningen er forholdsvis velkendt, da indvindingen på sigt erstatter indvinding af tørv på arealer syd for projektarealet.
- De vejledende grænseværdier for støj kan overholdes.
- Risikoen for vandforurening, både grund- og overfladevand, ved indvinding er lille, og at der dermed ikke vil være en væsentlig påvirkning af miljøet under indvindingen.
- Projektet vil ikke påvirke af nationalt registrerede eller fredede områder. Fredningen er ikke til hinder for indvinding af tørv/sphagnum
- Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.
- Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke eventuelle rødlistede arter i området.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Følgende udpegninger gælder for det ansøgte område:

- Skovrejsning uønsket
- Naturbeskyttelsesinteresser/potentielt naturområde
- Økologiske forbindelser
- Bevaringsværdigt landskab
- Større sammenhængende landskab
- Geologiske bevaringsværdier
- Kystnærhedszonen

Retningslinjer:

Skovrejsning uønsket:

Der må som hovedregel ikke etableres skov.

De særlige naturområder og økologiske forbindelser:

Skal, uden for byerne, i friholdes for byudvikling, samt for tekniske anlæg, øvrige anlæg og lignende.

De potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser:

Skal, uden for byerne, normalt søges friholdt for byudvikling, samt for tekniske anlæg, øvrige anlæg og lignende. Der kan i særlige tilfælde etableres tekniske anlæg, øvrige anlæg og lignende, dog kun som integrerede elementer i samspil med natur- og rekreative interesser, og hvis de ikke med rimelighed kan henvises til en placering uden for Grønt Danmarkskort. Der skal tilstræbes synergieffekter, for eksempel med græsning af dyr og afskærmning med læhegn.

Bevaringsværdige landskaber:

Bevaringsværdige landskaber, skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg. I de bevaringsværdige landskaber skal hensynet til at beskytte eller forbedre landskabets karaktergivende strukturer og elementer vægtes højt. Ændringer må ikke forringe eller forstyrre landskabets geologiske, kulturhistoriske, naturbetingede, rekreative eller visuelle oplevelsesværdier.

Større sammenhængende landskaber:

Større sammenhængende landskaber, skal som udgangspunktet friholdes for større byggerier og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhænge, har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne eller forringer mulighederne for at forbedre landskaberne. Udtjente, større tekniske anlæg kan som udgangspunkt ikke genetableres indenfor områderne. Indenfor de større sammenhængende landskaber skal beskyttelse og udvikling af kommunens særlig karakteristiske landskabelige sammenhænge prioriteres.

Geologiske bevaringsværdier:

Ved opslag på plandata.dk er det ansøgte areal omfattet af geologiske bevaringsværdier. Ved opslag på Aalborg Kommunes kommuneplan grænser det ansøgte areal op til geologiske bevaringsværdier. Det drejer sig om Lille Vildmose.

Geologisk beskyttelsesområde - Lille Vildmose

For at sikre de geologiske interesser i området, der er angivet på kortet, bør der ikke foretages dræning, dyrkning og tørvegravning i området. Højmosen bør overlades fuldstændig til den naturlige udvikling. Bl.a. bør fældning af træer og buske kun ske undtagelsesvis.

Lille Vildmose er en højmose, der dækker store dele af fladen mellem Himmerlands bakkelandskab i vest og Mulbjerg og Tofte Banke i øst. Den sydlige del af mosen, som henligger i naturtilstand, er udpeget som værdifuldt geologisk område, nationalt geologisk interesseområde og nationalt kystlandskab. Endvidere er området videnskabeligt så betydningsfuldt, at det indgår i en international liste af GeoSites. Hovedparten af området er fredet.

Da det ansøgte areal, ifølge Aalborg Kommuneplan, grænser op til et område med geologiske bevaringsværdier og ikke er en del af området med geologiske bevaringsværdier, vurderer Region Nordjylland at det ansøgte projekt ikke forudsætter ændringer af kommuneplanen.

Kystnærhedszonen uden for udviklingsområder:

Kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, der er angivet på kortet, skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed.

I kystnærhedszonen uden for udviklingsområderne kan der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for arealer i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, og såfremt der tages særlige landskabelige hensyn.

I kystnærhedszonen kan der, bortset fra trafikhavneanlæg og andre overordnede infrastrukturanlæg, kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse.

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke er i strid med retningslinjen, da der ikke etableres bygninger eller anlæg.

Samlet set vurderer Region Nordjylland, at det ansøgte projekt ikke strider imod Aalborg Kommunes planlægning.

Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand og overfladevand

Grundvand

Det ansøgte areal ligger hverken i område med almindelige eller særlige drikkevandsinteresser (OD og OSD). Nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) ligger ca. 6 km sydvest for projektarealet. Dette OSD-område er udpeget som følsomt indvindingsområde og indsatsområde. OSD-området indeholder også nærmeste indvindingsopland til et vandværk, vandværksboringer og BNBO.

Den nærmeste private drikkevandsboring ligger ca. 2,5 km syd for projektarealet, på den anden side af Dokkedal by. Ifølge Aalborg Kommunes potentialekort fra 2019, er der en svag strømning af grundvand mod øst, ud mod Kattegat. Grundvandet findes mellem kote 1 og 2 meter DVR90. Der er søgt om indvinding ned til kote ca. 4 meter DVR90.

Der indvindes ikke råstoffer under grundvandsspejl, der indvindes ikke grundvand og der udledes ikke spildevand i forbindelse med projektet.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke udgør en risiko for grundvandet. Dette begrundes at der ikke anvendes miljøfremmede stoffer eller udledes spildevand i forbindelse med råstofindvindingen, samt med afstanden til nærmeste indvindingsopland og at grundvandet strømmer mod øst og ikke i retningen af indvindingsopland, OSD eller nærmeste private drikkevandsboring.

Overfladevand

Nærmeste beskyttede vandløb ligger langs det sydlige matrikelskel. Ca. 20 meter vest for det ansøgte areal, på den anden side af Hegnsvej ligger en række beskyttede vandløb. Ca. 325 meter nord for det ansøgte areal ligger den nærmeste beskyttede sø i forbindelse med en mose.

Da der ikke indvindes under grundvandsspejl, indvindes vand og der ikke udledes vand eller spildevand, vurderer Region Nordjylland at projektet ikke udgør en risiko for overfladevand.

Vandområdeplaner

Grundvand:

Terrænnær grundvandsforekomst:

- DK102_dkmj_319_ks, dkmj_319_ks med god kemisk og kvantitativ tilstand. Miljømål er god kemisk og kvantitativ tilstand.

Regional grundvandsforekomst:

- DK102_dkmj_1095_ks, dkmj_1095_ks med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand for pesticider. Miljømål er god kemisk og kvantitativ tilstand.
- DK102_dkmj_974_kalk, dkmj_974_kalk med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand for pesticider. Miljømål er god kemisk og kvantitativ tilstand.

Overfladevand:

Hjørnet Bæk (DKRIVER2004, o1299), Økologisk og kemisk tilstand er ukendt. Miljømål er god økologisk og kemisk tilstand. Hjørnet Bæk løber fra Lille Vildmose og munder ud i Kattegat. Hjørnet Bæk løber ca. 450 meter nord for det ansøgte areal, og har hydraulisk kontakt til de beskyttede vandløb umiddelbart vest for det ansøgte areal.

Da råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer og råstofindvindingen ikke medfører påvirkninger af grundvandsstanden i området, da der ikke sker indvinding under grundvandsniveauet, vurderes det, at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål.

Vurdering:

Det vurderes at risikoen for vandforurening, både grund- og overfladevand, ved indvinding er lille, og at der dermed ikke vil være en væsentlig påvirkning af miljøet under indvindingen. Regionen vurderer, at indvindingen af råstoffer ikke er til fare for den fremtidige indvinding af grundvand.

5.5 Natur og landskab

- Det ansøgte areal ligger inden for Lille Vildmoses fredning.
- Nærmeste beskyttet natur er en mose ca. 20 meter vest for det ansøgte område. Mosen ligger på den anden side af Hegnsvej.
- Nærmeste beskyttede vandløb ligger langs det ansøgte areals sydlige matrikel grænse.
- Nærmeste beskyttede sø ligger ca. 325 meter nord for det ansøgte område, i forbindelse med en mindre mose.
- Det ansøgte areal grænser op til fredskov mod vest, men er ikke omfattet af fredskov eller beskyttelseslinjer.
- Nærmeste beskyttede jord- eller stendige ligger ca. 1 km mod syd
- Nærmeste kulturarvsareal og fredede fortidsminde ligger ca. 1,6 km mod sydvest.
- Nærmeste kirkebyggelinje ligger ca. 1.8 km mod syd, i forbindelse med Dokkedal By.

Regionen vurderer at på baggrund af projektets karakter og ovenstående afstande vil nationalt beskyttede områder ikke blive påvirket. Der lægges særlig vægt på, at der ikke graves under grundvandsspejlet samt at der indvindes på en konventionelt drevet mark som efterbehandles til jordbrugsdrift. Regionen vurderer, at en indvinding af tørv/sphagnum på under en meter under terræn ikke vil påvirke det landskabelige udtryk.

Fredning:

Det ansøgte areal ligger i fredningsområde delområde 2. Fredningen er ikke til hinder for tørveindvinding inden for det regionale råstofområde (kendelse 03042009). Fredningsnævnet har i deres høringssvar tilkendegivet, at projektet ikke kræver dispensation fra fredningen, jf. afsnit 4.2.1.

§ 3. Delområde 2 (zone 2.1, 2.2, 2.3 og 2.4)

Erhvervsmæssig udnyttelse og drift

Delområde 2 må - med de nedenfor nævnte begrænsninger – udnyttes erhvervsmæssigt til sædvanlig landbrugsmæssig drift.

Fredningen er ikke til hinder for udnyttelse af tørveforekomster i det omfang, der kan opnås tilladelse hertil efter de til enhver tid gældende regler.

Der må ikke etableres hjortefarme eller lign.

I zone 2.1 har plejemyndigheden ret til at foretage naturgenopretning, herunder hævning af vandstanden, efter planer godkendt af fredningsnævnet. Området må derfor ikke omlægges eller gødskes, ligesom anvendelse af pesticider ikke er tilladt. Gennemførelse af naturgenopretningen skal respektere de rettigheder til tørveindvinding, der måtte være meddelt i medfør af råstofloven.

Fredningen er ikke til hinder for, at andre dele af delområde 2 indgår i et naturgenopretningsprojekt.

Fig 5.5.1 uddrag af fredningskendelse 03042009 vedr. Lille Vildmose

Natura 2000 områder

Det ansøgte område grænser op til Natura 2000-område 17, Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov, som består af habitatområde H18 og fuglebeskyttelsesområde F7.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte det store højmosseareal, de store sammenhængende arealer med skovnaturtyper samt de tilknyttede yngle- og trækfugle. Højmosen i området er en af Nordvesteuropas største lavlandshøjmoser og den eneste i Danmark, der er så stor og forholdsvis uforstyrret, at den rummer karakteristiske højmossestrukturer som sekundære søer. I området findes nogle af landets største naturlige skove med lang græsningskontinuitet. Skovene indeholder store arealer med habitatnaturtyperne skovbevokset tørvemose, elle- og askesump samt bøgeskov på morbund med kristtorn. I den vestlige del af området findes store artsrige kalkoverdrev, mens der i den sydøstlige del forekommer større arealer med klitnatur.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i nedenstående tabel¹⁷:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 18		
Naturtyper:	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Stellas mosskorpion (1936)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 7		
Fugle:	Skarv (Y)	Rørdrum (Y)
	Sort stork (Y)	Sangsvane (TY)
	Sædgås (T)	Havørn (TY)
	Kongeørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Blå kærhøg (Y)	Hvæpsevåge (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Trane (Y)	Klyde (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	Natrvn (Y)
	Sortspætte (Y)	Hedelærke (Y)
	Blåhals (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

¹⁷ Udkast til Natura 2000-plan 2022-2027. Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov, Miljøstyrelsen, november 2021

Ynglefugle, som f.eks. trane kan godt anvende områder udenfor N2000 området i forbindelse med fouragering. Traner, svaner og gæs kan potentielt fouragere på dyrkede marker, som f.eks. det ansøgte område. Da der er mange dyrkede marker og formodentlig bedre fourageringsområder omkring projektområdet vurderer Region Nordjylland at arterne ikke bliver væsentlig påvirket.

På baggrund af projektets karakter (landbrugsjord, hvor der indvindes ca. 70 cm tørv, og som efterfølgende ønskes anvendt til landbrugsjord), er det regionens vurdering, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt og derfor heller ikke påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger. Der skal således ikke udarbejdes en konsekvensvurdering af projektet.

Bilag IV arter

Med udgangspunkt i Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, opslag i Naturbasen, Danmarks Naturdata, samt Arter.dk og viden om de enkelte bilag IV-arters biologi og udbredelse, vurderes det at følgende bilag IV-arter potentielt kan forekomme i og omkring projektområdet: Odder, spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og flere arter af flagermus.

Strandtudse, Spidssnudet frø og stor vandsalamander

Der er flere observationer af strandtudse, spidssnudet frø og stor vandsalamander i Lille Vildmose mose vest og syd for projektområdet. Regionen vurderer på baggrund af observationerne og Lille Vildmoses karakter med flere søer, tilstødende græsareal, krat og skov, at Lille Vildmose er et yngle- og rasteområde for strandtudse, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Det vurderes at indvindingen over grundvandsspejlet ikke vil påvirke de omkringliggende naturområder væsentligt, da der ikke indvindes under grundvandsspejl. Det vurderes også, at selve projektområdet ikke udgør et egnet yngle- eller rasteområde for arterne da der er tale intensivt dyrkede marker.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning af hverken strandtudse, spidssnudet frø, stor vandsalamander eller deres yngle- og rasteområder.

Øvrige arter

Da der er tale om råstofindvinding på et areal, der i dag er en intensiv dyrket mark. Der er ikke tørre naturtyper, som f.eks. heder og overdrev i umiddelbar nærhed af projektet. Regionen vurderer, at der ikke er yngle- og rasteområder for markfirben nær eller indenfor projektet og at projektet dermed ikke vil kunne påvirke markfirben.

Projekt indebærer ikke fældning af træer eller nedrivning af bygninger som kunne benyttes som yngle- og rasteområde for flagermus. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil påvirke evt. fouragerende flagermus, da arealet, som den ansøgte udvidelse omfatter, i dag er intensivt dyrket landbrugsjord, og at flagermus på samme niveau vil kunne fouragere i den aktiv råstofgrav.

Regionens samlede vurdering

På baggrund af ovenstående gennemgang af de enkelte bilag IV-arter, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter og at den økologiske funktionalitet for de enkelte arter bevares på minimum samme niveau.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, L_r. Der er med ansøgningen indsendt en beregning om støj fra råstofgraven.

Virksomheden har indset en støjberegning fra en direkte sammenlignelig situation, og har dermed sandsynliggjort at de vejledende støjgrænser kan overholdes i de ønskede driftstider.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Transport af råstoffer

Tørv $\approx 0,5 \text{ t/m}^3$

Arbejdsdage om året ca. 245

Maks. last på lastbil med trailer: ca. 35 tons $\approx 70 \text{ m}^3$

Beregnings eksempel af gennemsnitlig daglig transport fra tørveindvinding ved en årlig indvinding på 12.000 m³ og transport med lastvognstrailer: $\frac{12000 \text{ kbm pr år}}{245 \text{ dage} * 70 \text{ kbm}} = 0,7$ pr. dag.

Det betyder, at der kører under 1 tom lastbil til råstofgraven, og der kører under 1 lastbil fra graven med læs. Da hovedparten af arbejdet med fragt af tørv/sphagnum ligger i vinter/forårshalvåret, må det forventes at der kører 1-2 lastbiler til og fra råstofgraven pr. dag i vinter/forårshalvåret og færre end dette i sommer/efterårshalvåret. Transporten til og fra råstofgraven vil gå via Hegnsvej.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det er normalt et vilkår, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Efterbehandling

Der efterbehandles til landbrug med forholdsvis flade skråninger (1:7). Efterbehandlingen afsluttes med muldudlæg.

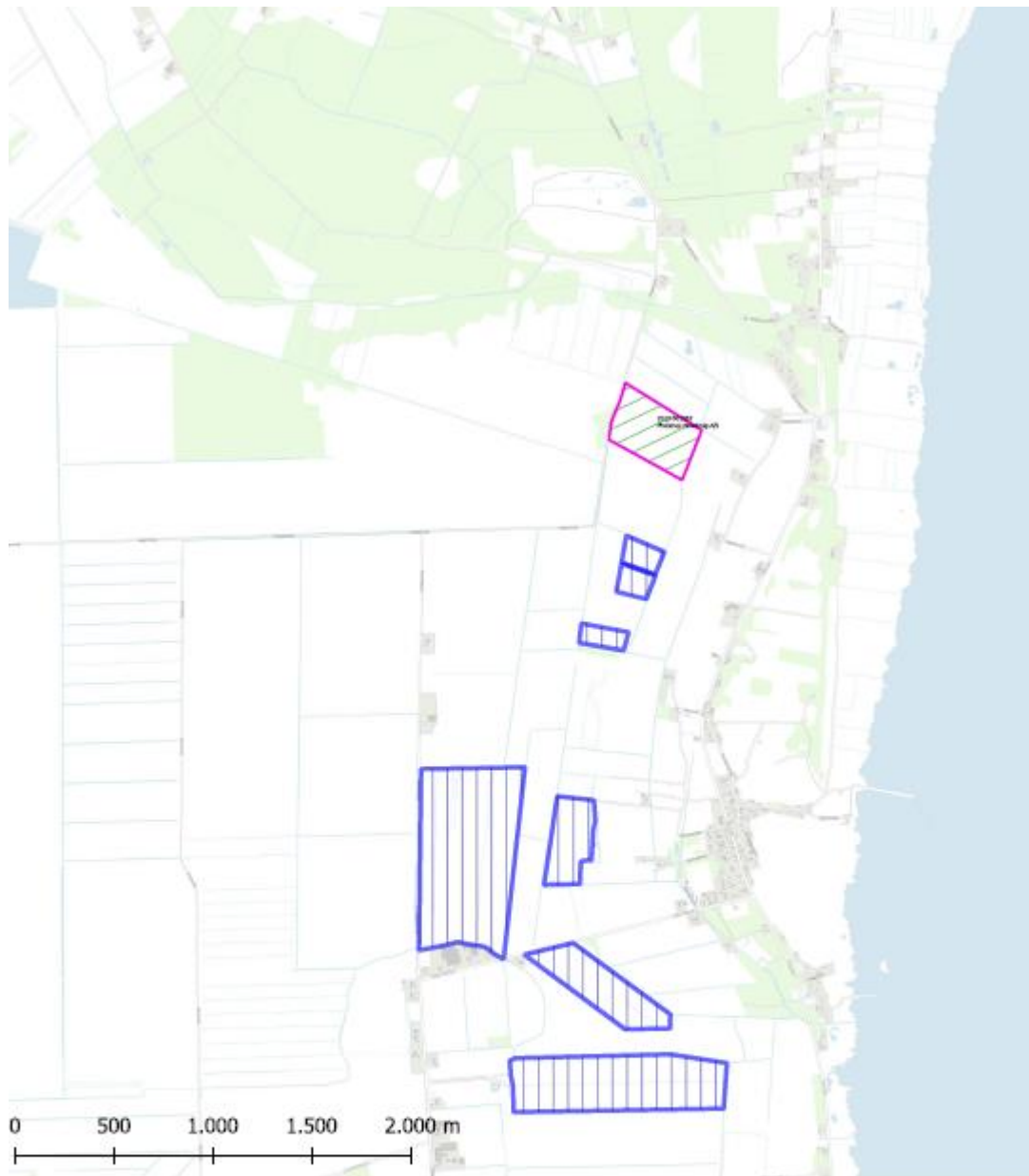
5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3

Region Nordjylland har afvist projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstoffressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

I denne sag er der lagt vægt på at det er en begrænset mængde tørv/sphagnum det er muligt at indvinde i graveområde Lille Vildmose. Indvindingen på det ansøgte areal vil give en bedre udnyttelse af den tilgængelige ressource. Det drejer sig om en konventionelt drevet mark, som efterbehandles til jordbrugsdrift. Der sker dermed ikke en væsentlig ændring af arealernes anvendelse. Der indvindes ca. 70 cm tørv og der indvindes ikke under grundvandsspejl. Dermed sker der en minimal påvirkning af landskabet. De nærtliggende naturområder påvirkes heller ikke yderligere, da driften af området under indvinding sker med en gravemaskine og to traktorer, hvilket er direkte sammenligneligt med påvirkningen fra den daglige landbrugsdrift.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:2500

Tegnforklaring
 Aktiv råstof tilladelse
 Ny råstof tilladelse

Jour.nr.: 2023-001967	
Kort: Oversigt	Bilag: A
Målforhold: 1:25.000	
Udf. af: PHA / Region Nordjylland	
Dato: 16-05-2023	Rev.:

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:5000

Tegnforklaring

- Ny råstofgrav
- matrikelgrænser

Jour.nr.: 2023-001967	
Kort: Detail	Bilag: B
Målforhold: 1:5.000	
Udf. af: PHA / Region Nordjylland	
Dato: 22-05-2023	Rev.:

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 8y Dokkedal By, Mou, Aalborg Kommune.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 14. september 2023 til indvinding af tørv/sphagnum på matrikelnummer 8y Dokkedal By, Mou i Aalborg Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser for efterbehandlingen i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til jordbrugsformål med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 14. september 2033
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 14. september 2033
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst på matrikelnummer 8y Dokkedal By, Mou, Aalborg Kommune i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Region Nordjylland

Aalborg den 14. september 2023

Pia Heuer Andersen

Geolog

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, medmindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland orienterer indvinderne om hvornår og hvordan indberetningen skal foretages. Region Nordjylland sender den samlede indberetning til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³ råstof der indvindes. Afgiften opkræves af Skat. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Tilførsel af jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, medmindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Nordjyllands Historiske Museum.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.
23. Digesvalereeder må ikke ødelægges i perioden fra 1. april til 31. august.

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af
tørv/sphagnum

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder